

SŁAWOMIR MARCHEL

UNIwersytet Wrocławski
ARCHIWUM

ZE STUDIÓW NAD KARIERĄ PAWŁA WŁODKOWICA. OKRES PO SOBORZE W KONSTANCJI, 1419-1436

Rozwój kariery Pawła Włodkowica przebiegał w sposób dość charakterystyczny dla przedstawicieli duchowieństwa pochodzenia szlacheckiego na ziemiach polskich u schyłku średniowiecza. Głównym aspektem wyróżniającym było wielkie zaangażowanie uczonego w polsko-krzyżacką dyplomację i niezaprzeczalne umiejętności prawnicze. Doceniali to już współcześni dekretyści, czego dowodem jest opis pośmiertny autorstwa Jana Długosza¹. Kronikarz, podkreślając cnoty Pawła i zasługi w trudnych zmaganiach o odzyskanie utraconych ziem: pomorskiej, chełmińskiej i michałowskiej, pisał, że w tych staraniach nie było mu równych nie tylko wśród uczonych, ale w ogóle ludzi tej epoki.

Artykuł niniejszy przedstawiać ma wydarzenia, które nastąpiły w życiu Włodkowica po jego powrocie z koncylium konstancjańskiego. Obejmuje lata od 1419 r. do przyjętej przeze mnie przypuszczalnej daty śmierci dekretysty, 1436 r. Rozpatrywane zagadnienia dotyczą zarówno rozwoju kariery Pawła jako duchownego katolickiego, jak i różnych aspektów uczestnictwa uczonego w działaniach dyplomatycznych Królestwa Polskiego. Należy jednak zaznaczyć, iż celem tej krótkiej rozprawy nie jest dogłębna analiza treści pism Pawła, które powstały w tym okresie, ponieważ zostało to już uczynione przede wszystkim przez L. Ehrlicha², S. Bełcha³ oraz T. Brzostowskiego⁴.

¹ *Joannis Dlugossi seu Longini Canonici Cracoviensis Historiae Polonicae Libri XII* (cyt. dalej: *Długosz*), t. 4, wyd. A. Przedziecki, Kraków 1877, s. 567: *Ex omnibus siquidem suae aetatis non dicam Doctoribus, sed nec hominibus, nemo fervidius, nemo diligentius, nemo accuratius pro terrarum Pomeraniae, Chelmensis et Michaloviensis per Cruciferos de Prussia occupatarum restitutione.*

² L. Ehrlich, *Pisma wybrane Pawła Włodkowica* (cyt. dalej: *Pisma wybrane*), Warszawa 1969, t. 1-3; tenże, *Rektor Paweł Włodkowic. Rzecznik obrony przeciw krzyżakom*, Kraków 1963; tenże, *Paweł Włodkowic i Stanisław ze Skarbimierza*, Warszawa 1954.

³ S. F. Belch, *Paulus Vladimiri and his doctrine concerning international law and politics*, London 1965, t. 1-2.

⁴ T. Brzostowski, *Paweł Włodkowic*, Warszawa 1954.